

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Synopsis Annalium Societatis Jesu In Lusitania

Francus, Antonius

Augustæ-Vindelicorum, M. DCC XXVI.

Annus 1550. Soc. 11.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72313](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72313)

Annus 1550. Soc. II.

I.

Tres supra Quadraginta hoc anno tironibus nostris sunt adlecti. Dominicus Cardofus, jam Doctor Theologus, qui deinde studio alienæ salutis Indiam petivit, & in eo itinere animam posuit pro Christo. Alphonsus Gilius contagiosa lue periit victima charitatis. Leonelius Lima, primus Rector Brigentini Collegii. Sebastianus Moralius Mariæ Parmensis Ducis Confessarius, & primus Japoniæ Episcopus.

2. Cùm Societas nec domesticos intra parietes ullum hæcenus habuerit, qui severiores litteras profiteretur, constituit hoc anno, ut esset, qui nostris traderet Philosophiam in Residentia S. Felicis, cui præerat P. Emmanuel Godinius. Per id tempus erat cautum legibus Academia, ne ullus præter Academicos esset Conimbricæ Philosophiæ Professor. Atque ideo ad Residentiam dictam studii datur operam concessere Ignatius Azebedius, & Martinus, Marcus, Georgius, Gonsalvus Alvarus, Martialis Vafæus, Alphonsus Barretus, Petrus Fonseca, aliique nonnulli, universim viginti. Duobus annis illic impenderunt se Philosophicæ facultati, magno litterarum, at non minore spiritus profectu.

3. Evangelici præcones non pauci è Collegio prodierunt in partes diversas, quò expetebantur. Portum, Bracharum, Pontemlimum, Portalegriam illustrarunt. Ludovicus Infans alios pro suo Cratenis Prioratu: alios Cardinalis Henricus jam nobis factus mitior pro sua Eborensi diocesi postulavit, ad quem octo fuere destinati. Hos inter unus erat Emmanuel Fernandus Apostolico plenus spiritu. Tanto fructu ubique impensa nostrorum opera, ut Cardinalis conceperit animum condendi Eboræ Collegium Regale, ut infra prosequemur. Emmanuel Fernandus cum Petro Parada etiam hoc anno excoluit in Africa populares suos Tingitanos.

4. Joannes Mellus Algarbiensis Episcopus impetravit Gonsalum Vafæum Mellum, & Gonsalum Rodericum, qui adeo sibi conciliârunt animos, ut Episcopus illos ita sit affatus: *Ex quo huc venistis, remittit populus ullum præter vos audire Concionatorem. Cuperem vestrum quemlibet cernere in plures partes dirisum, eâ conditione, ut parte quâlibet unus fieret Concionator, ut vel sic oves meas Christi pabulo satiare.*

5. Valeriano Mendefio è Transtagana Provincia reduci obtigit Vouzella M. Simonis patria excolenda. Pedrogamum, & Figueirum lustravit Melchior Nunius Barretus, & Joannes Gouvea. Sardoalium, & ad vicina oppida excurrit Didacus Vieira cum alio Sacerdote. Beirensi provinciæ, & Interamnenfi Ludovicus Gonsalvus, & Ignatius Azebedius prospexit. Paucis: vix erat in regno angulus, cui non lumen cœleste affulgeret.

6. Præterea in transmarinas regiones Brasiliæ nova subsidia Collegium hoc submitit, Salvatorem Rodericum, Franciscum Pirium, Emmanuelem Pavam, & Alphonsum Blasium Sacerdotes. Blasius aliis præerat. Petrus Domenecus ex suo orphanorum seminario nostris Sacerdotibus adjunxit septem, qui Brasilos sacram fidei doctrinam edocerent. Cum ipse Domenecus, tum reliqua orphanorum turma eisdem ad littus usque Bethlemiticum, effusa totâ ad hoc spectaculum urbe, est comitatus. De hac expeditione, & seminarii sui incrementis Domenecus pietate plenas scripsit litteras ad socios Conimbricenses.

7. Non multis ante initia nostri Collegii annis condiderat Rex Joannes universitatem Conimbricensem, quâ & suum, & totius regi nomen supra modum illustravit. Necessum antehac erat, ut Lusitania vel Parisios, vel in alias orbis Christiani Academias suos mitteret indigenas litteris imbuendos. Academia itaque, & nostro Collegio vix quidquam inutilius instituerat Rex Joannes, utrumque profectò monumentum suo nomine, & æternitate dignum, at-

lámque Professorum, hoc anno cum Regina, & Principe invisit. Nostri; quorum erant in Collegio quinquaginta supra centum, in area, quòd aula tantæ multitudinis capax non esset, Regis præstolantur adventum; Rex benigno nostris dignatus est oculo, imò etiam affatu, cumprimis Theotonium Ducis Brigantini filium, aliòsque nonnullos, qui ante initam Societatem in aula erant obsequiis. Laudavit religiosam disciplinam, & spes magnas de illorum opera conceptas palàm declarabat.

M. Simon facultatem obtinet eundi Roman.

Gonsalus Sylveira, & Joannes Dicius Theologi.

8. Tandem post lustratam à Rege Conimbricam Ignatius, quod multum expetiverat, impetravit, ut Romam, quòd alios socios vocaverat, Simon rediret. Constituit enim scriptas à se Constitutiones cum Patribus conferre, simulque agere de regimine Societatis abdicando. Gonsalus Sylveira, & Joannes Dicius, viri doctrinà eminentes, præmissi sunt Gandiam, ubi etiam Doctoris lauream sunt indepti. Opportunum siquidem judicabat Ignatius, ut Theologi nonnulli Simonem in urbem comitarentur, ut spectatà in sua origine Societate, reduces in patriam, cæteris essent exemplo. Gonsalus tamen ad Regis jussa in Lusitaniam est revocatus.

Annus 1551. Soc. 12.

1.

M. Simon it Roman.

M. Simon priusquam itineri Romano se committeret, Provincia curam in Gonsalum Madeiram, Principis verò institutionem transtulit in Ludovicum Gonsalvium Cameram. Simonem interea Rex per epistolam magnopere Summo Pontifici Julio III. commendavit, simulque Apostolicos Societatis cum in India, tum in Lusitania labores multis laudibus est prosecutus. Cæterum Patres nolebant Ignatii votis annuere, nec Societatis gubernium, quoad viveret, alteri demandare. Constitutiones autem probavere omnes, quas tamen, cum adeò diversi naturà, ætate, & natione homines eisdem legibus essent regendi, æquum erat sic constitui, ut nihil continerent violentum. Proinde nec Ignatius easdem voluit promulgari, donec experientia doceret, quid fortasse mutari oporteret.

M. Simoni quod non placet in constitutionibus.

2. Id unum Simoni displicuit, quod Generali daretur facultas transferendi reditus unius Collegii in aliud magis indigum, & ubi sociorum labores utilius collocarentur. Ignatius ad omnia indifferens mentem suam per epistolam exposuit, & tollendam hanc constitutionem judicavit, si tamen Regi, & cæteris omnibus ita placuerit.

Initia Eborensis Collegii.

3. Absolutis negotiis, propter quæ Simon Romam adiverat, reversus est in Lusitaniam: nec parùm solatii concepit, dum Cardinalis Henricus post copiosè collectos è nostrorum laboribus fructus in longè alium mutatus foundationem Collegii Eborensis adpromisit. Ob quam singularem erga socios benevolentiam Simon Cardinalis manum est excolatus. Ea proinde, quæ ad novi Collegii exordia essent necessaria, Simon disposuit mense Octobri, & Ulyssipone P. Joannem Cavillonium, Conimbricà verò cum Melchiore Cameiro, destinato novi Collegii Rectore, P. Emmanuelem Ferdinandum concionatorem insignem, & tres alios non Sacerdotes, totidemque ad munia domestica adjutores Eboram pedestri itinere expedivit.

4. Arrayolii, dum in nosocomio nostri divertunt, Theodosius Dux Brigantinus in hoc utpote suæ ditionis oppido dignatus est pauperes Christi invisere. Henricus ut charos filios excepit. Hospitium illis erat domus Didaci Ferreiræ Canonici templo maximo vicina, quæ dicitur *Freiria*. Inde migrarunt in domum S. Joannis à Divi sacello sic nuncupatam: in qua nunc visitur templum misericordiæ. Inhabitabant olim hunc locum sanctimoniales divi Joannis Melitenis, dein Estremotium translatae ab infante Ludovico. Ne hic diu substiterant. Ex facultate regia placuit Cardinali, ut aliquà parte palatii regii